

2024/2025

2. szám

Napsugár - Vadvirág Krónika

Tisztelt Szülők!

Kérem, hogy adójuk 1 %-át ebben az évben is ajánlják fel a Napsugár Óvoda részére, hogy a Játékos Világ Alapítványunk az óvodás gyermekek fejlesztését támogathassa.

Amennyiben családtagjaik, ismerőseik még nem kötelezték el magukat más szervezet felé, kérjük, ajánlják figyelmükbe óvodánk alapítványát.

A rendelkező nyilatkozatba írják a következőt:

A kezdeményezett neve: Játékos Világ Alapítvány

Alapítvány adószáma: 18178481-1-42

Alapítvány számlaszáma: 11716008-20167402

Köszönöm szépen a szülői szervezet tagjaiból álló alapítvány kuratórium munkáját.

Megtisztelő támogatásukat köszönöm a gyermekek nevében.

Tisztelettel: Skrek Dóra

intézményvezető

Újságunkban informálódhatnak óvodánk aktualitásairól, valamint ötleteket, cikkeket olvashatnak a gyermeki léttel és a gyermekneveléssel kapcsolatosan

A téri észlelés, téri tájékozódás jelentősége, és fejlesztése az óvodáskorú gyermekeknél

A téri észlelés és téri tájékozódás olyan alapvető készségek és képességek, amelyek befolyásolják a gyermekek mindennapi életét, mint pl. az önálló öltözködést, a mozgáskoordinációt, a tárgyak használatát; a későbbi iskolai előmenetelüket, az olvasás, írás, matematika alapjait; és szociális kapcsolataikat is, pl. közös játékok során a térbeli együttműködést.

A téri észlelés, tájékozódás képessége azt jelenti, hogy a gyermek tisztában van saját testrészeivel, testképével, az irányokkal, azok nyelvi megfelelőivel (alatt, fölött, mellett, mögött, között, előtt, után...), képes érzékelni és értelmezni a tárgyak saját testéhez, és egymáshoz viszonyított helyzetét, valamint síkban is felismeri az irányokat, és miután balról-jobbra olvasunk, a balról jobbra haladás iránya nem okoz gondot.

A téri tájékozódásban a saját test a kiindulópont, elsősorban a testkép ismerete, a saját test megtapasztalása, érzése. Ezt megtapasztalhatjuk mozgásokban és emberábrázolásokban is. A testkép a test külső és belső érzékleteiből származik, tartalmazza a saját testről szerzett tartós benyomásokat. Kialakulását befolyásolják az érzelmek, más emberek rólunk alkotott véleménye. Minden gyermeket hozzá kell segítenünk, hogy elégedett legyen önmagával, mert a jó érzelmi állapot pozitívan hat az énképre. A testkép fejlesztésekor cél, hogy a gyermek önmegfigyelési gyakorlatok során szerezzen benyomásokat önmagáról, valamint másokról szintén megfigyelés által. Fontos segédeszköz a tükör.

Napsugár - Vadvirág Krónika

Néhány játék önmaga vagy mások megfigyeléshez:

- „Milyen vagyok?” A tükör előtt állva saját külső tulajdonságainak megfigyelése, megnevezése, megérintése.
- „Ilyen voltam, ilyen vagyok” Kisebb életkorából való, régebbi fényképek összehasonlítása a jelenlegi képekkel, tudatosítva benne a fejlődése során jelentkező változásokat.
- „Rendőrijáték” (társról történő személyleírás adása) A gyermekek kiválasztanak egy rendőrt, aki kimegy a szobából. Ezt követően megbeszéljük, ki lesz az, akiről majd a rendőr számára pontos személyleírást adnak. Visszahívjuk a rendőrt, és minden gyermek mond egy-egy jellemző tulajdonságot, aminek alapján ki kell találnia, ki a keresett személy.
- „Szobrászjáték” Különböző helyzeteket mutat egy gyermek úgy, hogy háttal áll a többieknek (az oldaliság megléte miatt). A többi utánozza őt.
- „Tükörkép” A pedagógus vagy egy gyermek különféle mozdulatokat végez lassan, míg a szemben álló igyekszik utánozni, mintha a tükörképe lenne.

A testkép után a testfogalom kialakítása következik. A testfogalom a saját testről szerzett tudás. A gyermek megtanulja a testrészeinek az elhelyezkedését, nevét, funkcióját, képes a test lokalizálására. A testrészek tudatosításánál fontos a tükör használata. Rámutatunk magunkon egy megnevezett testrészre, majd kérjük, hogy a gyerek is mutassa meg önmagán, másokon is, illetve játékbabán. Nehezebb, ha a látás kizárásával, csukott szemmel is meg kell mutatnia a kívánt testrészt. Kellő tudás után különböző testhelyzetekben (például ülve, állva, hason/háton fekve, guggolva) is mutasson rá a kért testrészére.

Változatossá teheti az ismétlést, ha célzottan ingereljük, simítjuk, dörzsöljük az adott testrészt, melyhez különböző anyagok és eszközök használhatók fel (például vatta, selyem, tüskés labda, szivacs, hajkefe, jégkocka, hajszárító). Ha már jól ismeri a testrészeket, próbálja meg lerajzolni önmagát.

A bal-jobb irányok tudatos megkülönböztetése fontos feladat. Érdeemes egyszerre csak egy oldalt tudatosítani.

Napsugár - Vadvirág Krónika

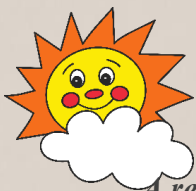
Néhány játék a testrészek gyakorlásához:

- „Hol szúrta meg”? Egy kis játékméhecskével megérintjük valahol a gyermeket. A gyermeknek meg kell mondania és mutatnia, hol szúrta meg a méhecske. Ülve, hason és háton fekve stb. is játszhatjuk. Ha így már jól megy, végezhetjük bekötött szemmel.
- Szivacs labda adogatása a törzs, váll, nyak, comb körül (ülésben, állásban), térden, tenyéren támaszkodva (mely egyben egyensúly gyakorlat is).
- Rámutatás testrészekre, mondókával kísérvé: "Itt a szemem, itt a szám..." mondóka.
- „Egy, kettő, három, bumm!” (a különböző testrészek tudatosítása) Vidám zene szól. A gyerekek közben labdát görgetnek, pattogatnak. Amikor a zeneszó abbamarad, a felnőtt hangosan elkiáltja magát: Egy, kettő, három, bumm! Bummra mozdulatlanra kell válniuk, és valamelyik testrészüket megérinteniük a labdával. Bumm helyett egy testrész nevét kiáltjuk, amelyet önmagán megérint a gyermek a labdával.

A testfogalom után fejlesztjük a testsémát. A testséma a test gravitációhoz való alkalmazkodásának, egyensúlyának, az izmok folyamatosan változó mozgásának megélése. Ezáltal a gyermek megtanulja uralni mozgásait. Fejlesztését utánozómozgásokkal, gesztusjátékokkal végezzük. A mozdulatokat hangutánzó szavakkal, ritmikus szövegekkel kísérjük, egyensúly- és koordinációs gyakorlatokat végzünk.

További játék ötletek: puzzle összerakások, kép alapján azonosítások, saját magáról rajz készítesek, öltöztetős játék stb.

Miután a gyermek képes saját testén tájékozódni, észleli testének határait, ezzel tudatosítva térbeli helyzetét, elkezdjük a téri irányok tudatosítását saját testből kiindulva.

Napsugár - Vadvirág Krónika

A rendelkezésre álló tér nagyságának megismerésére adunk feladatokat pl.

- adott tér megfigyelése, különböző helyváltoztató mozgásokkal való bebarangolása (gurulás, mászás, futás...)
- adott tér bejárása különböző alakzatokban (egyenes, görbe vonalak mentén),
- ugyanazt a távot, hány lépéssel, ugrással lehet megtenni.

Ezután tudatosan használjuk a térbeli viszonyokat kifejező szavakat, névutókat a tevékenységek során (előtt, elé, mögött, mögé, között, közé, mellett, mellé, fölött, fölé, alatt, alá, fölfelé, lefelé, jobbra, balra).

- Megkérjük a gyermeket, hogy vegyen kis játékot, vagy kedvenc tárgyát a bal vagy jobb kezébe, vagy fogja mindkét kézzel, emelje a feje fölé, tegye a földre maga elé, a két lába közé, tegye háta mögé stb.
- Játshatunk mozgásos játékot verssel kísérvé is, megkérjük, hogy emelje fel a bal kezét, jobb kezét, bal lábát, jobb lábát, érintse meg a bal fülét stb.
- Ezután tárgyakat, játékokat helyezünk el a gyermek előtt, mögött, jobb és bal oldalán, a széke alatt, amin ül stb. Megkérdezzük, mit lát tőle jobbra, balra, mi van előtte és mögötte stb.
- Testrészek oldalilag szerinti mozgását végezzük pl.: „Fordítsd balra a fejedet, emeld fel a bal kezedet!”
- „Kötéltáncos”. Járás földre fektetett kötélre vagy padon oldalirányba, előre, majd hátra is. Szökdelés karikából előre, hátra, jobbra, balra.
- „Robotjáték”. A gyermeket nyitott, majd bekötött szemmel irányítjuk előre, hátra, jobbra, balra vezényszavakkal egy adott cél felé, változatos akadályok kikerülésével.
- „Egyeztetés” Mászás a padlóra helyezett két különböző színnel megkülönböztetett kéz- és lábformákon. (pl. jobb kéz és láb sárga, bal kéz és láb kék). Ezeken kell a gyermeknek végig haladniuk.
- „Párkereső” A gyermekek bal és jobb kesztyűnek, cipőknek, papírból készült kezeknek, lábaknak keresik meg az elveszett párjukat. A játék nehezített változata, amikor hullahopp karikába fél pár cipőket helyezünk. A pár másik felét a terem különböző pontjaira tesszük. Hangjelre kezdjük párosítani a cipőket. Igyekezzenek minél több párt megtalálni és saját helyükre gyűjteni.

Napsugár - Vadvirág Krónika

Íránymozgások gyakorlása mozgással egybekötve, mondókára.

„Szoborjáték” a felnőtt a szobor és a gyermek utánozza. Fontos a mozdulatok fokozatossága.

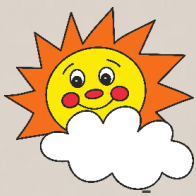
- egyoldali testrészek mozgatása azonos oldalon pl. jobb kéz felemelése, jobb kéz a jobb vállra, jobb kéz a jobb csípőre stb. ugyanígy a bal kézzel, illetve a láb mozgásával is
- egyoldali testrészek mozgatása középvonal közelítéssel pl. jobb kéz a homlokra, jobb kéz az állra, jobb kéz a hasra, jobb kéz a mellkasra ugyanígy a bal kézzel is
- egyoldali testrészek mozgatása középvonal keresztezéssel pl. jobb kéz bal vállra, jobb kézzel bal fül érintése, bal csípő megérintése jobb kézzel stb.
- kétoldali testrészek mozgatása azonos oldalon pl. jobb kéz magastartásba emelése a jobb oldalon- bal kéz a bal csípőre, jobb kéz a jobb vállra- bal kéz előre nyújtása, jobb kézzel jobb fül érintése- bal lábbal lépés előre, stb.
- kétoldali testrészek mozgatása középvonal közelítéssel pl. jobb kézzel homlokérintése- bal kézzel has érintése, jobb kézzel köldök érintése- bal kéz a fejtetőre jobb kézzel áll érintése, stb
- kétoldali testrészek mozgatása középvonal keresztezéssel pl. jobb kézzel bal váll fogása- bal kézzel jobb derék érintése, jobb kézzel bal fül fogása- bal kézzel jobb váll érintése, stb.

Később elvonatkoztatunk a testtől, és a tárgyakat egymáshoz viszonyítjuk. Pl a babzsákot tegye az autó mellé, az autó mögé, tartsa az autó fölé, stb. Használjuk a következő kifejezéseket: tedd rá, tedd bele, tedd mögé, tedd elé, tedd a kettő közé, tedd fölé, tedd alá, tedd a... bal oldalára, tedd a... jobb oldalára. Fontos az irányhármasság. Mindig kérdezzünk vissza: Hová tetted a babzsákot..., hol van a..., honnan vetted el...?

Ezután következik a téri irányok felismerése síkban. Ahhoz, hogy a gyermek a vonalas és a négyzethálós füzetekben, a könyvekben és munkafüzetekben jól tudjon haladni és dolgozni, hogy megtanulja a balról jobbra haladást, képes legyen sorban és oszlopokban gondolkodni, elengedhetetlen, hogy a síkban jól tájékozódjon.

A síkbeli tájékozódás fejlesztését számos módon végezhetjük.

- Vegyünk egy A4-es lapot és ceruzát, a feladat pedig lehet a következő: rajzolj a lap közepére egy házikót, tőle balra egy embert, jobbra egy kerítést, fölé madarat, alá virágot, a lap bal felső sarkába egy napocskát, jobb felső sarkába a jeledet!
- Olvassunk egy képről: ehhez bármelyik mesekönyv illusztrációja, képe használható, amelyen kettőnél több elem található. Kezdjük el beszélgetni a gyerekekkel a képről és tegyünk fel neki kérdéseket, ehhez válasszunk a képről egy viszonyítási pontot (egy tárgyat vagy élőlényt) és kérdezzük meg, mi van tőle jobbra, balra, felette, alatta?

Napsugár - Vadvirág Krónika

Végezzünk képolvasást A4-es lapon balról jobbra haladva nevezzük meg a képeket soronként föntről lefelé haladva.

- Rajzolhatunk sormintát négyzetrácsos lapon, vagy sima lapon. Kezdjük el a sormintát rajzolni különböző alakzatokkal, majd kérjük meg a gyermeket, hogy folytassa a sort. Később a különböző színekkel is lehet kombinálni a sormintát.

- Játéktárgyakkal készítsünk sorozatokat, nevezzük meg a sor elejét és végét. Rakjunk ki több sort egymás alá, és soronként haladva nevezzük meg mi van a felső, középső, és alsó sorban.

- Vegyünk ismét egy A4-es lapot, felezzük meg, helyezzünk kis tárgyakat a jobb és bal oldalára. Majd negyedeljük a lapot és osszuk jobb, bal, alsó, felső részre. Helyezzünk kis tárgyakat, képeket az egyes részekbe azok megnevezésével. Osszuk a lapot 3x3 részre, és így nevezzük meg az egyes egységeket (felső, középső, alsó, bal, középső, jobb) kis tárgyak elhelyezésével.

- Nagyon hasznosak a labirintus játékok, ponthálóba történő ábramásolások, Kincskereső játékok, elrejtett tárgyak keresése meghatározott irányok alapján.

A fentiek alapján jól látszik, hogy a „tériség” fogalma összetett, szorosan kapcsolódik többek között a tudatosság, a testséma, a vizuális feldolgozás és a motoros készségek, képességek fejlődéséhez.

A téri tájékozódás zavara többfelé formában megnyilvánulhat. Tünetei lehetnek a jobb-bal irányok tévesztése, egyik helyről a másikra haladva az irányok összekeverése, elveszti az irányokat, nem talál vissza egy adott helyre, nem találja a helyét a térben, nehezen érti a "fent-lent", "előtt-mögött" fogalmakat, nem tud egyenes vonalban haladni, bizonytalan mozgás, ütközések, a saját test térbeli észlelésének nehézsége, formák felismerésének problémája, gyenge útvonalkövetés (pl. labirintusrajzon), rajz közben a lap elforgatása.

Néhány hasznos szakirodalom a fejlesztéshez:

- Kocsis Lászlóné, Rosta Katalin. (2005). *Ez volnék én? Testséma fejlesztő feladatlap-gyűjtemény.* Budapest: Logopédiai Kiadó KKT.
- Szakácsné Kupeczki Éva: *Lánc, lánc, lánc* (2006)
- Szabó Borbála (szerk): *Mozdulj rá! Mozgással kísért vers- és mondóka gyűjtemény.* Logopédiai Kiadó, Budapest 2003.

Kedves Szülők és Gyerekek!

Madáretetés télen

A téli madáretetés különleges öröm. A meleg szobából gyönyörködhetünk vendégeink mutatványaiban, színes tollruhájukban, szemfülességükben, bátorságban vagy éppen félénkségükben, a cinegék illem tudásában a meggyvágók profi szotyizásában? De hogyan tegyük, hogy jószándékunk ne vezessen szárnyas barátaink pusztulásához? Mit tegyünk a madáretetőbe? Szükség van-e egyáltalán a téli madáretetésre?

Mikortól etessük a madarakat?

Az etetést csak a fagyok beálltával kezdjük (december elején, illetve, ha hó fedi be a tájat) és csak azok elmúltával (február végén) fejezzük be. Ha korábban kezdjük, elvonjuk őket a fák tisztogatásától!) Ha elkezdjük az etetést, tegyük azt folyamatosan, mert a hozzánk szokott madarak számítanak rá.

Mivel etessük a madarakat?

- Az etetéshez legjobb a napraforgómag, ezt a legtöbb madár szívesen fogyasztja. A napraforgó tányért egyszerűen kitehetjük az erkélyre, vagy beleszúrhatjuk a földbe, így egyben dekoratív madáretetőt is kapunk.
- A madáretetőbe kihelyezhetünk azonban mogyorót és félbetört diót is, ez a szajkó, a fakopáncs és a cinegék kedvence!
- Darált kukoricát szívesen fogyaszt a veréb, a pinty és a zöldike. A túró és sajt az ökörszem és a vörösbegy kedvence.
- Ha nincs etetőnk, akaszthatunk közvetlenül a fák ágára boltban kapható cinkegombócot, de egész almát és hálóbba helyezett mogyorót is felfüggeszthetünk.
- Szintén fellógathatunk füstöletlen, sótlan, fűszermentes szalonnát, vagy magunk készítette madárkalácsot.
- A rigók, a vörösbegyek szívesen fogyasztanak apróra vágott sárgarépat, almát. Ők azonban néhány pintyfélével együtt a földön keresik élelmüket ezért érdemes a bokrok aljára (hó és macskamentes helyre) szórnunk nekik szánt csemegét.
- A meggyvágó és a zöldike szívesen csemegézik a bolti kanári eleségből.

Mivel ne etessük a madarakat?

Ne rakjunk kenyérmorzsát az etetőbe, mert ha nedvesség éri, könnyen megsavanyodik és halálos bélgyulladás okozhat.

Miből etessünk?

Etetőnek bármi megfelelhet, legyen az műanyag flakon vagy konzervdoboz, de egy szép fából készült etető egész évben dísz lehet ablakoknak, kertünknek. Az elhelyezésnél ügyeljünk arra, hogy macskák ne érhék el az etetőt!

A madáretetéssel segítünk átvészelni szárnyas vendégeinknek a telet, és emellett a kis madárkák téli megfigyelése olyan különös öröm, amely felelősségre, gondoskodásra és tudatos állatvédelemre szoktatja a gyerekeket.

Tavaszi Ünnepekör

MÁRCIUS 15.

VÍZ VILÁGNAPJA

HÚSVÉT

FÖLD NAPJA

ANYÁK NAPJA

MADARAK ÉS FÁK
NAPJA

Medve nap az óvodában

Február elején legtöbbször már nagyon várjuk a medve napi időjósást, hogy megtudjuk, meddig tart még a tél. Ehhez a régi hagyományhoz kapcsolódva az óvodában mi egy egész heti projektet tervezünk.

Az idén is, a szülőket bevonva „medvegyűjtésbe” kezdtünk, hogy létrehozassunk az óvoda aulájában egy „mackó” kiállítást. A kiállítást nagy izgalom és szervezés előzte meg, mindenki részéről. Változatosabbnál-változatosabb mackók érkeztek a kiállításra, melynek a legöregebb tagja egy 40 éves mackó volt.

Ezen a héten a gyerekek széleskörű ismereteket szerezhetnek a medvékről. Megismerkedhetnek testfelépítésükkel, életmódjukkal, szokásaikkal. Megtudhatják például, hogy milyen medve fajták léteznek. A logikai játékok mellett természetesen a mozgásos játékok kapják a legnagyobb hangsúlyt. Szerep jut az érzékszerveknek is, főként a tapintásnak és a látásnak. Több játék során is előkerülnek a számok, a méretek, és az irányok is. A kiállításra hozott macik a tulajdonságok felismerésére, összehasonlítására, válogatásra, halmaz alkotásra adnak lehetőséget és a matematikai gondolkodás fejlődését segítik. Mindezt játékba ágyazva gyakoroljuk.

Az élményekben gazdag napok folyamán lehetőséget kapnak a gyerekek érzelmeik kifejezésére. Az alkotás során sokféle eszköz használatát gyakorolják a gyerekek: olló, ragasztó, ecset, ceruzák. Sokféle anyaggal ismerkedhetnek meg, mely során az érzékszervekkel való érzékelés folyamata is fejlődik. Ügyesednek ujjai, fejlődik finommotorikájuk, valamint a szem-kéz összehangolt működése.

Természetesen a medvés mesék, mondókák, versek sem maradnak el a héten. A mesehallgatás erősíti az érzelmi intelligenciát, kreativitást és segíti a belső képalkotás folyamatát, fejleszti fantáziájukat. A mesék során a gyerekek gyakran azonosulnak egy-egy állattal, azok tulajdonságaival, így saját félelmeikre, feszültségeikre is képesek megoldást találni. A rövid, egyszerűen, könnyen megtanulható mondókák segítik a ritmusérzék fejlődését, a hangok pontos kiejtését. A verses kis történetek ugyanolyan érdekesek a gyerekek számára, mint a mesék, a játékos rímeket szívesen hallgatják.

Miért hasznosak ezek a játékok, alkotások, mesék, versek az óvodás gyermek számára?

A mozgás a személyiség valamennyi szegmensét fejleszti. Azon keresztül ismeri, tapasztalja meg önmagát, társait. Segíti az énképük formálódását. És ezzel egy olyan észrevétlen, de irányított tudatosan tervezett fejlődésen megy keresztül, mely hozzásegíti ahhoz, hogy az életkorának megfelelő fejlettséget érjen el.

Néphagyomány: farsangi játékok

A vidám farsang ideje vízkereszt napjától (január 6.-tól) húshagyókeddig tartó több hetes időszak. A farsangi mulatságok, játékok lehetőséget adnak felszabadultabb tevékenységek-re.

Farsang idején jelképesen temetjük a telet. Ehhez kapcsolódó játékok a Kiszebábú égetése vagy vízbe dobása.

Mondókáink, énekes játékaink is ezt a változást, mozgást fejezik ki:

- *Kice-vice villő...*
- *Aki nem tud táncolni...*

Megkezdődik a tavaszvárás, az új élet, az újjászületés előkészítése, ugyanúgy, ahogy a természet energiáinak megújulása is lassan elkezdődik. A Vízöntő időszakában már egy „bakugrással” magasabban araszol a nap, a föld is kezd ébredni. A tél sötét erői egyre jobban visszahúzódnak, ahogy a mondókákban is benne van.

Farsangi gyermekjátékok

Játékainkban megjelennek a naphívogatók:

- *Süss föl nap...*
- *Új kőút körül fut...*
- *Új hold, új király...*
- *Süss ki, süss ki napocska*
- *Jöjj fel hold, fényes hold*

Farsang farkának szombatjától adták ki azt a palack bort is, amelyet az elmúlt évben a legények a földbe ástak. (Farsang farkának nevezzük az utolsó víg szombat estétől húshagyókedd éjfélig tartó három napot. Az ezt követő szerda már hamvazószerda, a böjt első napja.

Húshagyókedd, hamvazószerda, húsvét ún. „mozgó ünnepek”: nem köthető minden évben ugyanahhoz a naptári naphoz, minden évben más napra esnek. A tavaszi napéjegyenlőséget (március 21.) követő első holdtölte utáni vasárnap húsvétvasárnap.

Innen kell visszaszámolni 46 napot, ekkor van a böjt kezdete, hamvazószerda, az azt megelőző nap pedig húshagyókedd, a farsang utolsó napja.)

Három napos evés-ivás, móka, alakoskodás, tánc következett. Voltak „kanivó” napok, amikor a férfiak jártak kocsmába, máskor volt az „asszonyok ivója”, ekkor ők gyűltek ott össze. Asszonyok csak kétszer léphettek be az év során: Az egyik nap a hamvazószerda utáni „zabálócsütörtök” volt, amikor a húshagyókeddről megmaradt ételeket fogyasztották el, mert a régi ember ételt még a bolondos farsang idején sem dobott ki. A másik alkalom, amikor asszonyok léphettek a kocsmába, amikor a lakodalom után az új menyecskét „beitták?” maguk közé.

Legény- és leányavatás ideje

Régen farsang idején volt a legény- és a leányavatás kemény próbája is. Különböző-nem is könnyű-próbákat kellett kiállniuk a fiataloknak azért, hogy a nagylegények, vagy nagyleányok közé fogadják őket.

Zajos multságok voltak a farsangi lakomák, amelyek a régi ember hite szerint elűzték a gonoszt, a telet, s meghozták a tavaszt. Ezért zajoskodtak, mulatoztak az emberek.

Húshagyókeddi szokás volt a rönkhúzás vagy tuskóhúzás. Ekkor egy nagy farönköt kerítettek, ezen ült az álvőlegény és az álmenyasszony, aki egy beöltözött férfiember volt. A legények vesszőt tartottak a kezükben, s ezzel ütögették meg az útjukba kerülő menyecskéket, lányokat, gyerekeket. A rönköt olyan házak udvarára húzták be, ahol vénlány lakott, ezzel is kicsúfolva őt.

Este ál-lakodalmat rendeztek, ha nem volt igazi lakodalom abban az évben a faluban.

Korlátok és határok! – IGEN vagy NEM?

Azt mondják, a gyerek fejlődésének két nagy ellensége van: az állandó szülői tiltás, valamint a mindent megengedő, hányaveti, nemtörődöm lazaság.

Bár azt gondolhatnánk, hogy a szülői lazaság minden helyzetben segít, és attól frusztrációmentes gyerekkora lesz a csemetének, ez nem igaz. Valójában az örökös tiltás és a „minden szabad” hozzáállás is romboló hatással van a fejlődésre. Mindkettő rossz korlátot ad.

Ahogy beszkokott a gyermekünk az óvodába, máris jelentkeznek az első konfliktusok, problémák. Megüti a társait vagy az óvodapedagógust, nem fogad szót, nem csinálja, amit a felnőtt kér tőle, szembe megy a csoport szokás- és szabályrendszerével, ő mondja meg a felnőttnek, hogy az mit csináljon stb.

„Mi történik, ha kihagyom a délutáni alvást? Ha egész nap csak desszertet eszem? Ha nem teszem, amit kér tőlem anya? Ha homokot szórok a másik arcába? Ha kiszaladok az úttestre? Ha nem állok meg a biciklivel az utcasarkon? Ha megütöm az óvó nénit?”

Bizony, gyermekeink szeretik feszegetni képességeik határát, nem riadnak vissza a kockáztatástól. Saját határait csak akkor érzékelhetem, ha a külvilág határaival találkozom: nem üthetem meg a felnőttet, nem szórhatom a homokot a másik szemébe a játszótéren, és nem vehetem el, ami a másé....

Az egyes viselkedésre adott „NEM”-ek kiteszik a STOP-táblákat.

A határok tisztázni segítene az, hogy mit lehet és mit nem. Keretet adnak a napirendnek, kiszámíthatóvá, biztonságossá teszik a hétköznapiakat.

Az elmúlt pár hónap alatt – megismerve a gyerekeket és a szülőket –, azt vettem észre, hogy sok szülő fél NEM-et mondani, mindent ráhagy a gyermekére. Sajnos sokszor a gyerek dönt! Megmondja, mit csináljanak ovi után, mit szeretne enni, inni vacsorára (csoki, cukor, Cola), mit szeretne felvenni aznap (figyelman kívül hagyva az időjárást). Hisztizik a boltban, ha nem kapja meg a csokit, cukrot..... és még hosszan sorolhatnánk. Sajnos, sok kisgyerek itt az oviban találkozik először a határokkal, a korlátokkal. Meglepődik, ha egy óvó néni nemet mond neki, használja a metakommunikációs eszközeit (szigorúan néz, szomorú arccal beszél hozzá, hangot ad annak, hogy mérges azért, mert a kisgyerek nem fogad szót, bántja őt vagy társait stb.). Számomra az volt a legmegdöbbentőbb, hogy a szülő, még meg is kérdezte tőlem, hogy miért néztem szigorúan gyermekére, miért mondtam, neki, hogy mérges vagyok??!!

Tisztában kell lenni azzal, hogy nem vagyunk a gyermekünk barátja. Attól még, hogy végtelenül gyengéd, szeretettel teli és közeli a kapcsolat, nem vagyunk csibésztársak, akik szélsőségesen minden mókában benne vannak. Mert ha haverja és nem a szülője/nevelője vagyunk a gyereknek, akkor nincs olyan minta előtte, amitől felfelé tartana.

Gondoljunk csak bele, mit éreznénk mi felnőttek, ha egy 18 emeletes ház erkélyére kellene kilépnünk úgy, hogy ott nincs korlát? Vajon mennyire éreznénk magunkat biztonságban? Semennyire.

Pedig mi felnőttek vagyunk, érett gondolkodással, az ok okozati következmények felismerésével, tetteink következményének súlyával. Tudjuk, ha nem lépünk az erkély szélére nem fogunk leesni... és mégsem érezzük a biztonságot ilyen esetben, nem megyünk ki egy ilyen erkélyre! Igen is fontosak a korlátok, az ésszerű határok kijelölése. A korlátok támaszt jelentenek a gyermeknek. Az ő számára a korlát az elején az anya, apa keze, amibe kapaszkodni kell és lehet.

Ne féljünk a korlátok kijelölésétől!

Az általunk felállított korlátok nem a gyerek ellen, hanem a gyerek érdekében vannak. Biztonságot, kiszámíthatóságot adnak neki és nekünk felnőtteknek is. Különösen megnyugtató számára a tudat, ha tudja, hogy egy-egy viselkedés tegnap, ma és holnap egyaránt tiltólistás.

Ez részünkről nem más, mint következetesség.

Még nekünk, felnőtteknek is nehezünkre esne egy olyan világban-biztonságban érezni magunkat, aminek a határai ide-oda mozognak. Bejósolhatatlanná válnának benne az események, esetlegessé a reakciók, kontrollálhatatlanná a történések. Nem tudnánk tervezni, bizonytalanná válna a napunk.

Miért fontosak a gyermeknevelés során a szabályok, a korlátok?

1. Biztonságban fogja érezni magát a világban

Elősegíti, hogy világosan lássa és értse, hogy a fekete az fekete, a fehér meg fehér, az igen az igen, a nem az nem!

2. Támogatja a felelősségérzetének kialakulását

A következetesség hatására, a gyermekben kialakul a viselkedés és a következmény közötti összefüggés. Tudja, hogy ha valamit megtesz, amit nem lehetne, vagy nem tesz meg, amit meg kellene, akkor mire számíthat, így mérlegelheti, megéri-e a viselkedés.

3. A következetesség erősíti a szülő-gyermek kapcsolatot!

Könnyebb egy olyan szülőhöz kapcsolódni, aki kiszámítható, aki, amit mond, meg is tartja, és ez erősíti a szülők iránt érzett bizalmat. Ezt igazolja az a megfigyelés is, hogy a gyerekek a szigorú, de igazságos tanárokat jobban kedvelik azoknál, akik nem következetesek.

Fontos, hogy legyenek világosan megfogalmazott elvárásaink! Vagyis a „viselkedj rendesen” vagy a „legyél jó” homályos instrukciók helyett pontosan fogalmazzuk meg a tiltást és a helyes viselkedést is.

Kisebb gyerekeknél a feladatok kisebb, konkrét lépésekre bontása átláthatóbbá teszi, hogy mit várunk tőlük. Az arany szabály az lehet, hogy jelöljük ki a biztonságos határokat, amelyek a családjunkban fontosak, azokon belül pedig adjunk szabadságot a gyerekeknek.

Napsugár - Vadvirág Krónika

Muszáj pulóvert venni, amikor hideg van, de ő választhatja ki, hogy melyiket. Mindenképpen menni kell oviba reggelente, de a kicsi dönti el, hogy futóbiciklivel indul vagy gyalog.

Fontos a gyermekünk számára egyértelművé tenni, milyen viselkedést várunk el, ami az elvárt viselkedés nagyon konkrét megfogalmazását jelenti: „rakj rendet a szobádban” helyett „tedd az autókat a sárga dobozba”, vagy „előbb az autókat vagy a babákat teszed a helyére?” - sokkal célravezetőbb.

Kényes kérdés a határok rugalmassága, mikor engedhetünk, mikor nem. Rendkívül fontos a következetesség, az, hogy a kijelölt keretek megbízhatóan és a családon belül egységesen jelen legyenek, különösen akkor, amikor új szabályt vezetünk be. Később azonban különleges esetekben lehet engedményt tenni, ám fontos, hogy a gyerekek értsék, hogy a helyzet kivételes, és a határ a helyén marad a továbbiakban is. Mindkét fél számára lehetnek olyan helyzetek, amikor fel lehet rúgni a szabályokat! Ha egyszer-egyszer sor kerül ilyenre, az nem elbizonytalanító lesz a számára, hanem inkább az elfogadottságát megerősítő.

A kivételektől pedig mindig vissza lehet kanyarodni a már jól ismert, mindenki számára ismerős és biztonságot adó szabályok világába.

Erre nagyon jó példa, a következő eset. Főiskolán az egyik tanárunk (aki egyébként klinikai szakpszichológus) a saját példáját mesélte el:

„Elmondtam kislányomnak, hogy nem veszek neki gumicukrot! Soha nem is vettem meg, bárhog is hisztizett az üzlet kellős közepén. Viszont egyszer egy évben – a nyári nyaralás alkalmával – beküldtem a lányomat egy „gumicukor” üzletbe, hogy azt vegyen, amit csak akar magának. A kislányom először döbbsen állt, mire elmondtam neki, hogy most az 1x ezt megteheti. A kislányom boldogan vásárolt, de évente csak egyszer!!! Elfogadta ezt a szabályt, később sem voltak hisztik, veszekedések stb.”

Végezetül, ajánlom a következő könyveket:

Jan-Uwe Rogge: Kell a gyerekeknek a korlát.

Dr. Henry Cloud – Dr. John Townsend: Gyerekhatárok

Szentgáli Éva

óvodapedagógus/fejlesztőpedagógus

Forrás:

<https://egy.hu/csalad/a-gyerek-szamara-az-eszszeru-korlat-kapaszkodo-lehet-110338>

<https://szuloklapja.hu/ovi-suli>

<https://www.brendon.hu/hatar-a-csillagos-eg-kell-a-gyerekeknek-a-korlat-blog-x-1>

<https://budapest.imami.hu/gyermekneveles/korlatok-gyermeknevelesben-de-hogyan-es-mikor-meddig-elviselhető-hisztik>

<https://erzelmifejlesztés.hu/miert-szükségesek-a-korlatok-gyerekkorban/>

Gyermekevédelem az óvodában

A gyermekevédelem az óvodában a nevelési és gondozási teendők mellett ugyanolyan kiemelt szerepet játszik a pedagógusok és óvodai dolgozók munkájában, mint a többi - szülők számára szembeűnőbb - feladat.

Az 1997.évi gyermekevédelmi törvény szabályozza teendűinket.

A gyermekek helyzetét óvodába kerülésűor felmérjük.

Ilyenűor az óvodapedagógusok a gyermekevédelmi felelős segítségével, „felkutatják” az esetlegesen hátrányos (szülő alacsony iskolai végzettsége, alacsony foglalkoztatottsága vagy szegregátumnak nyilvánított lakóűorűezetben, vagy komfort nélküliben élnek) családból érűeűzű gyermekeket.

Figyelűnk a veszélyeztetettség jeleire is:

fizikai bántalmazás, a gyermeűk szexuális zaklatása, szülői felűgyelet hiánya, elhanyagoló szülői magatartás, hajléktalanság, rossz lakáűkűorűemények, pszichés bántalmazás, éhezés, nem megfelelő táplálkozás, indokolatlan hiányzás az óvodából, minimális jűvedelmi viszonyok.

Óvodapedagógus feladatai: (Óvodánk Pedagógiai Programjából kiemelve)

- Az óvodába jűrű gyermekek szociális, szociokultúrális csaláűi háűterének megismerése, szükség szerint kűorűezetűtanulmány végzese.
- A tapasztalatokról, veszélyeztetettségűrűl, hátrányos helyzetűrűl jelzés az óvodavezetű és a gyermekevédelmi felelős felé.
- A hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlűségének biztosítása, differenciált egyűni bántasműd alkalmazása, fokozott segítségadás, odaűordulás.
- Kűlűnűs odaűgyelés, kapcsolattartás az érintett családokkal.
- Javaslattétel a szükséges fejlesztésekre, intézkedés kezűeműnyezese szakemberek bevonásával.
- Nevelési feladatként tűkrűzűűűű a gyermekekre való odaűgyelés, fejlesztés, segítés, egyűni differenciált bántasműd, felzárűkűztatás, dokumentáció vezetés.
- Tájékoztatás a szűlűk felé a pedagógusok jűgairól, kűtelességeirűl a segítségadás lehetséges műűjűrűl.
- Kapcsolattartás az óvoda logopédusával, pszichológusával, segítségűkkel a potenciális zavarok kiszűrése.
- A gyermeűk szocializációjának elűsegítése, erűsítése a csoportban.
- Szűkség esetén javasolja a szűlűknek a Pedagógiai Szakszolgáűat segítségét.
- Iskolaválasztásűal segítségadás a csaláűnak.

Napsugár - Vadvirág Krónika

- A rendszeres óvodába járás figyelemmel kísérése, szükség esetén a hiányzás jelzése a gyermekvédelmi felelősnek.

Az esélyegyenlőség biztosításaként feladataink közé tartozik a kiemelt figyelmet igénylő: sajátos nevelési igényű (SNI) a beilleszkedési, tanulási és magatartászavarral élő (BTM) és a kiemelten tehetséges gyermekek segítése, fejlesztése a szakemberekkel (gyógypedagógus, pszichológus) és szülővel karöltve.

A különböző allergiával (pl.: étel) élő gyermekek ellátása is kiemelt figyelmet igényel dolgozóink részéről.

Óvodánk szociális segítő munkatársa: Papp Erika **MOST VÁLTOZIK**

A 16. kerületi Napraforgó Család és Gyermekvédelmi központtól (<https://www.napraforgo16.hu/>) kérdéseink esetén mindig segítséget kaphatunk.

Ezt Önök, mint szülők is bármikor igénybe vehetik: ingyenes jogi tanácsadás, adományok, családgondozás, ingyenes pszichológusi tanácsadás, családkonzultáció, mediáció, párkonzultáció...

Nekünk (pedagógusoknak és szülőknek egyaránt), jelzési kötelezettségünk van a gyermekek bármely nemű veszélyeztetése, elhanyagolása, bántalmazásának észlelése esetén. Ezt a családsegítő honlapján található dokumentumban anonim módon megtehetik. Kérjük felelős módon éljenek ezzel a lehetőséggel, amennyiben szükséges!

Lasztócziné Tóth Veronika- gyermekvédelmi felelős

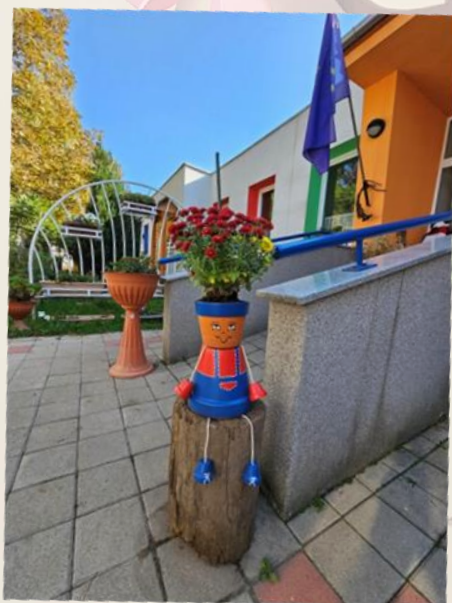
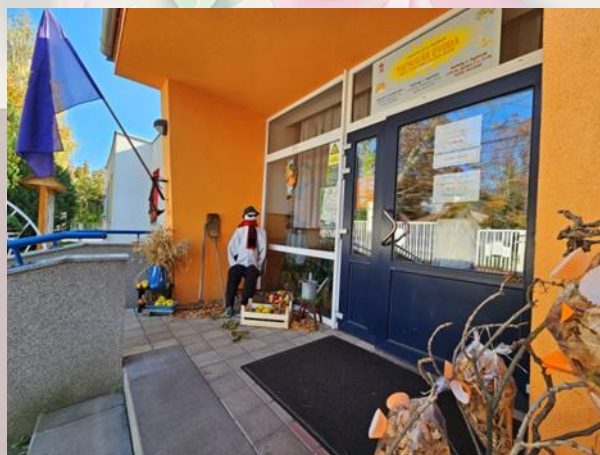

Napsugár - Vadvirág Krónika

Kedves Szülők!

Mint az Ágoston Péter utcai óvoda dekorációjának felelőse, igyekeztem az évszakokhoz, ünnepekhez, jeles napokhoz közeledve különlegessé tenni óvodánk arculatát. Az őszi és az adventi ünnepkör dekorációja átalakult. Mind a bejáratí ajtó közelében, mind az aulában szebbé varázsoltuk környezetünket. A „Maci hét” projekt felelőseként pedig a Margaréta csoport óvó nénije Marcsi néni álmodta meg és hozta létre a kiállítást. Sok-sok pozitív visszajelzést, dicséretet kaptunk Önöktől, amit ezúton is köszönünk.

Éva néni és Marcsi néni

Napsugár - Vadvirág Krónika

Napsugár - Vadvirág Krónika

Napsugár - Vadvirág Krónika

Kirándul a család - Milyen programot találjunk ki hétvégére?

Nehéz összeegyeztetni a házimunkát, munkahelyi munkát, gyerekekkel töltött tartalmas programokat. Minden nap libikókázunk, hogy megtaláljuk az egyensúlyt. Gyermekünk 3-6 éves korban nagyon intenzíven szeretnek mozogni, fontosnak tartjuk, hogy olyan élményekkel töltsenek gyermekeink, ami pozitív hatással van fejlődésükre.

Ebben szeretnénk néhány ötletet nyújtani Önöknek.

Minden családban erre az időszakra már kialakul, hogy mit szeret jobban, erdőben kirándulni, várost nézni, vagy éppen kevés az idő behozni a hétköznapi elmaradt házimunkákat. Ezért otthon maradunk, mindenki végzi a „saját munkáját”, ilyen is van és ez is fontos.

Kirándulási tippek

Pozitív élettani hatása van az egymás mellett sétálásnak is. Jobban, könnyebben meg tudnak nyilatkozni azok is, akik visszahúzóbbak.

Budapest

Legtöbbünk autóval jár mindenhol. Gyermekünk imádja a tömegközlekedési eszközöket, azokon való utazás élménye felér egy repülőssel számukra. (tudom, sokba kerül a tömegközlekedésre jegyet váltani, ne felejtjük el az üzemanyagot sem adják ingyen)

Fantasztikus élmény megismerni a várost, a hidakat, hegyeket, középületeket! Ismeretlen játszótérek felfedezése, barátokkal lazítani. Így erősíthetjük szociális kapcsolataikat is.

Tematikus játszótérek:

Vuk játszótér I.kerület

Napsugár - Vadvirág Krónika

Cerka-firka játszótér XI. kerület

Rákóczi Kert XXI. kerület

Űrhajós játszótér XXI. kerület

Napsugár - Vadvirág Krónika

Adyliget II. kerület

Békás játszótér III. kerület

Színes meseváros a platánfa körül a Benczúr-kertben VI. kerület (Fotó: Kő Boldizsár)

Napsugár - Vadvirág Krónika

Bikás Park XI. kerület

Bóbita Irodalmi Játsszótér XIII. kerületben, A Radnóti Miklós Múvelődési Központ (RAM) kertjében

Napsugár - Vadvirág Krónika

Holnemvolt Vár XIV. kerület

A Holnemvolt Vár központi létesítménye a Hetedhét Palota, ahol hét magyar mese között kalandozhattok 4 szinten és 2700 nm-en, rejtvényeket fejthettek meg és teljesíthetitek a küldetést. Találkozhattok Vukkal és Süssivel, bekukkanthattok Dr. Bubó rendelőjébe, játszhattok Pom Pommal, segíthettek Mekk Eleknek, és leshetitek a halakat a Nagy Hohoho Horgással vagy belemerülhettek Brekk Berek vízi világába is. A játszóházban nemcsak mesehősökkel találkozhattok, hanem rengeteg dolgot megtudhattok az Állatkertről, az élővilágról, közben remekül lehet játszani és próbára tenni szellemi és fizikai ügyességetek. Ha az Állatkerttől külön látogatjuk, akkor fizetni kell a belépésért.

Olimpia Park V. kerület

Az Olimpia park játszótere a Parlament közelében, a Duna part mellett helyezkedik el. A park déli oldalán új, korszerű játékokat helyeztünk el korosztályok szerint csoportosítva. A játszótér fő attrakciója egy 15,5 méter hosszú és 6 méter széles hadihajó, ami egy kombinált mászóka-rendszer, csúszdával, kötélletrákkal, kötélhidakkal.

Napsugár - Vadvirág Krónika

Rumini játszótér I.kerület

A játszótér a Batthyány tértől kb. 5 percre találják a Mária téren. Bokrokkal és kerítéssel is körbekerített. Egyből megtetszett a hely hangulata. A téglás épület, amely a játszótér mellett található, a lépcsőzetes elrendezés, a fák. Bár a játékok Berg Judit ruminis könyveinek történeteire épülnek, de ezek olvasása nélkül is talál itt elfoglaltságot magának 1 évestől kamasz korig mindenki.

Reformátorok tere XVI. kerület

Napsugár - Vadvirág Krónika

Tarzan Park IV. kerület

Különböző tematikájú játszószigeteket találtak a parkban, összesen 13-at, de az üzemeltetők folyamatosan bővítik és karbantartják a már meglévő játékokat.

Placcs Placcon, különböző csobogókat, vízágyút és mindenféle spriccelős eszközöket találtak. Érdekes fürdőruhát, törölközőt, váltóruhát, vizezős szandált vinni magatokkal.

Belépődíjat kell fizetni.

Gellért-hegyi Csúszdapark XI. kerület

Napsugár - Vadvirág Krónika

Normafa Anna-réti játszótér XII. kerület

Pillangó park

Segesvár játszótér XVI. kerület

Napsugár - Vadvirág Krónika

Indulás előtt mindig beszélje meg gyermekével a játszótéri szabályokat. Ne veszítse szem elől gyermekét!

Budapest- BARLANG LÁTOGATÁS, akár babakocsival is.

<https://www.dunaipoly.hu/hu/helyek/bemutatohelyek/szemlo-hegyi-barlang>

<https://www.dunaipoly.hu/hu/helyek/bemutatohelyek/pal-volgyi-barlang> csak gyalogosan nagyobb gyermekekkel

Meseutak:

<https://www.meseut.hu/>

Budapest felfedezése:

Gyermekvasút

Kirándulás az Erzsébet kilátóhoz

- Libegőzés

Merzse mocsár

Naplás tó tanösvény

Margitsziget

- állatkert
- Margit híd
- Duna

Hajókázás a Dunán

Séta a Parlamenthez

Budai Vár és a Mátyás templom

Séta a belvárosban villamossal, busszal, metróval

Indulhatnak a múzeum látogatások

Csodák palotája

Természettudományi múzeum

Mezőgazdasági múzeum

Állatkert

Uszodázás és sok minden más

Jó szórakozást, kellemes közös időtöltést kívánunk minden családnak!

A beszédészlelés és a beszédmegértés

A logopédiai vizsgálatok egyik érdekes és fontos részterülete (az *artikulációs hibák* és a *nyelvi képességek* vizsgálata mellett) a **beszédészlelés és beszédmegértés vizsgálata**.

A logopédia szűrővizsgálatok eredményeképpen ebben a tanévben is több olyan **kisgyermekkel találkoztam, akiknek a beszédészlelési és beszédmegértési nehézségeik vannak.**

Ezek a gyermekek sok esetben nem beszédhibások (nincsenek artikulációs hibáik), ám szegényes szókinccsel, gyengébb beszédmotoros teljesítménnyel rendelkeznek. Nehezen tanulnak verseket, mondókákat vagy ezeket tévesen mondják vissza, miközben a hallásuk jó. Nehezen tudják elmesélni a velük történt eseményeket vagy nem értik a feladatokat. Ezeknek a nehézségeknek időbeni felismerése és javítása megakadályozhatja a tanulási nehézségek és iskolai kudarcok kialakulását.

A beszédészlelési és megértési nehézségek háttérében sok tényező bújhat meg. A mindennapi beszédünk felgyorsult, kevés idő jut a gyerekekkel való beszélgetésre. A gyerekek sok időt töltenek a televízió/tablet/okostelefon előtt, egyre zajosabb környezetben élünk, gyakoriak az allergiás megbetegedések, a felső légúti fertőzések és a nagy orrmandula is nehezíti a beszédfejlődést.

Mit is jelent pontosan a beszédészlelés és a beszédmegértés?

A **beszédészlelés az a készség**, amelyik lehetővé teszi a gyermek számára, hogy beszédhangokat, ezek kapcsolódásait, hosszabb hangsorokat felismerjen és képes legyen az elhangzásnak megfelelő sorrendben megismételni (Gósy 1994).

Tehát az *é* helyett ne *i*-t vagy az *sz* helyett ne *c*-t halljon.

Az életkornak megfelelő szintű beszédészlelés biztosítja a gyermek számára, hogy nehézség nélkül tanuljon meg olvasni, írni majd egy idegen nyelvet elsajátítani.

Ennek a fejlesztésnek a leghatásosabb módja, ha a mindennapi életbe rövidebb-hosszabb, speciális, „játékos” beszélgetéseket iktatunk. PL: szóismétlések, szóismétlés sűgás alapján, hangsorismétlések, szógyűjtés, szólánc, hangfelismerés, hangkeresés stb.

A **beszédmegértés az elhangzó szavak, szókapcsolatok, mondatok, mondat sorozatok jelentésének, tartalmának megértése**. A gyermek beszédmegértésében jelentkező nehézségek a normál beszélgetések, a mindennapi élet során nehezen vehetők észre. Ezeknek a nehézségeknek a felismerése általában az óvodai foglalkozásokon vagy logopédiai vizsgálat keretében történik.

A fejlesztés területei: spontán beszélgetések a gyermeket érdeklő témákról, háttérbeszélgetések, mese, képeskönyv segítségével, szókincsbővítés szómagyarázattal stb.

A beszédészlelés és megértés fejlesztése nemcsak logopédiai feladat. Ebben a tevékenységben a szülők is eredményesen részt vehetnek, a mindennapi életbe rövidebb-hosszabb játékos beszélgetéseket iktathatunk. Ehhez a játékos tevékenységhez szeretnék néhány feladatot ismertetni. Az egyes feladatok időtartalma ne legyen túl hosszú, általában 1-5 perc elegendő.

Napsugár - Vadvirág Krónika

A fejlesztés célja, hogy a gyermek beszédészlelése fejlődjön és megelőzhetőek legyenek az iskoláskori olvasás, helyesírás problémák.

Néhány ötlet a gyakorláshoz:

1. Szóismétlés

Kérjük a gyermeket, hogy ismétlje meg azokat a szavakat amelyeket a szülő mond. A szavakat érthetően kicsit lassan ejtsük ki. Először a gyermek számára ismert szavakat válasszunk pl: alma, ház, tó, szék, ember, fa, cipő, kutya, csokoládé, játék. Később már választhatunk hosszabb és ismeretlen szavakat is illetve mondhatjuk ezeket kicsit gyorsabban.

2. Szóismétlés súgás alapján

Ismert szavakat súgunk neki, jól látható szájmozgással és kissé szótagolva; kérjük, hogy ismétlje meg. Egy- egy alkalommal 4-5 szót súgunk.

3. Hangsor- ismétlés

Értelmetlen hangsorokat vagy a gyermek számára jelentéssel nem bíró szavakat mondjunk eleinte lassú, majd normál tempóban és kérjük a gyermeket, hogy ismétlje meg azt, amit hallott. Egy alkalommal 3-6 szót mondunk pl: katarzis, heterogén, terrakotta, mesipe, vunka, citóka stb.

4. Szógyűjtés 1

A gyermekkel közösen gyűjtünk rövid (egy szótagos) és hosszú több szótagból álló szavakat pl: nap, jön, lát, ág, rak, tű, veszedelmes, kirándulás, autóbusz, tolltartó stb. Ha ez nehézséget okoz, akkor egy képeskönyvet vegyünk elő segítségül.

5. Szógyűjtés 2

A gyermekkel közösen gyűjtünk olyan szavakat, amelyeknek valamilyen kapcsolatuk van egymással pl: óvodához, családhoz, lakáshoz, játékhoz, élményekhez stb. köthető.

6. Szógyűjtés 3

A gyermekkel közösen gyűjtünk azonos főfogalom alá tartozó szavakat pl: gyümölcsök, állatok, járművek, növények, ételek, rokonsággal kapcsolatos nevek stb.

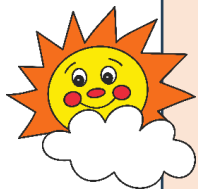
7. Szólánc

Ketten és többen is játszhatják. minden résztvevő csak úgy juthat tovább, ha elsorolja az összes szót, amit a többiek már mondtak és aztán kapcsolja a végére a saját szavát.

További ötletek és szóanyag található az alábbi kiadványokban:

Dr. Gósy Mária A beszédészlelés és a beszédmegértés fejlesztése óvodásoknak. Budapest, 1994 Nikol Gmk.

Dr. Gósy Mária és Imre Angéla : Beszédpercepció fejlesztő modulok. Budapest, 2007 Nikol Kkt

Napsugár – Vadvirág Krónika

2025. február

Szerkesztette:

Máténé Wolf Mária és Szatmári Szilvia

Felelős:

Skrek Dóra